

Vodárny účtují i to, co nesmí

Vodárny dostaly **milionové pokuty** za špatně vypočítané ceny pro své zákazníky. Peníze za drahou vodu však lidé zpět nedostanou

RAHA Vodárenské společnosti účtují českým domácnostem i firmám více, než na kolik mají ze záona nárok. Ukazují to výsledky kontrol vodáren za uplynulý rok.

Šest z deseti vodárenských podniků dostalo loni při kontrolách pokutu za to, že špatně kalkulovaly cenu vodného a stočného. Voda je přitom energií, která v posledních letech zdražuje ze všech nejvíce. "Peníze, o které je distributoři svým zochybením připravili, však zákazníci zpět nedostanou.

Z 86 kontrol loni úředníci dala pokutu 52 vodárenským společnostem. "Výše udělených pokut se od roku 2006 zněkolikanásobila," upozornil mluvčí ministerstva financí Ondřej Jakob. Loni musely vodárenské společnosti zaplatit na již pravomocných pokutách přes osm milionů korun.

Vodárny většinou drží přirozený monopol a lidé nemají často jinou možnost než být jejich zákazníkem. I proto je výše vodného a stočného státem věcně usměrněná. Firmy si tak nesmějí dát do výpočtu ceny všechny náklady, ale jen ty přesně dané cenovými předpisy.

Kontroly však ukázaly, že si s tím vodárny příliš hlavu nelámou a do ceny si započítávají i to, co nesmí. Některé vodárny naopak v kalkulacích podhodnotily předpokládaný objem odebrané vody a tím zbytečně cenu vodného zdražily.

Chybují také odpadářé nebo dopravci

Finanční ředitelství našla chyby v cenách i u jiných firem s věcně usměrněnými cenami. Například u autobusových dopravců, kterým kraje dotují provoz.

Úřady pokutovaly i odpadářské firmy, za podobně profláknuté vodárny. Devět set tisíc korun musela například zaplatit společnost Spalovna a komunální odpady

Brno. Ta si do „ekonomicky oprávněných“ nákladů dala například výdaje na reklamu nebo příspěvky na životní pojištění.

V žebříčku největších pokut vede za loňský rok Moravská vodárenská s pokutou 2,75 milionu korun. Podle obchodně finančního ředitele Petra Tejchmana šlo o to, že si firma do kalkulace ceny zahrнула poplatky za vypouštění odpadních vod, které jí byly později odpuštěny Českou inspekcí životního prostředí.

Milionovou pokutu dostaly i Severočeské vodovody a kanalizace. "Byla udělena za odlišný pohled správného orgánu při vykazování takzvané vlastní spotřeby," uvedla mluvčí Iveta Kardianová.

Sama pokuta podle ní nemá vliv na cenu vodného a stočného. "Reagovali jsme na názor správného orgánu změnou vnitřních postupů a vykazování," dodala mluvčí.

Dosud mohli stát udělit pokutu ve vyšší prospěchu, který nesprávným stanovením cen vodárnám vznikl. Pokud nešlo jeho přesnou výši zjistit, dával stát pokutu do milionu korun. Pokuty mohou být novelou zákona o cenách z podzimu za loňského roku nově ještě vyšší, strop je deset milionů korun.

Podle Jakoba se nedá podle výše pokuty odvozovat vážnost porušení cenových předpisů. "Záleží vždy na tom kterém individuálním vodárenském subjektu a rozsahu území, které zásobuje vodou," vysvětlil Jakob.

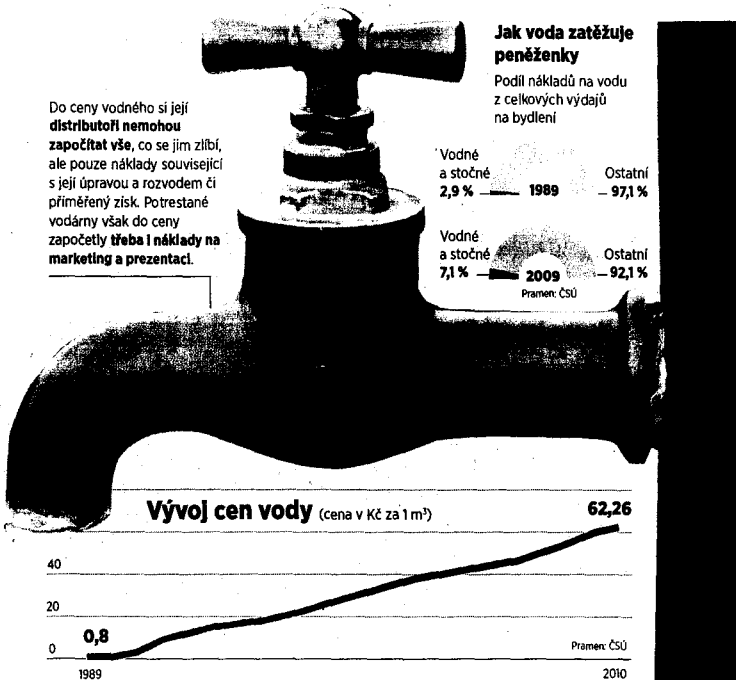
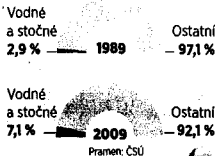
Další dodavatele energií kontroluje Energetický regulační úřad a Státní energetická inspekce, které zatím výsledky cenových kontrol nezveřejňují. Zvýšené množství kontrol souvisí podle Jakoba s přibývajícím stížnostmi od lidí. "Občané začínají velmi pozorně sledovat, co vlastně platí a za co," tvrdí Jakob.

Jan Šúra

Do ceny vodného si její distributoři nemohou započítat vše, co se jim zlíbí, ale pouze náklady související s její úpravou a rozvodem či přiměřený zisk. Potrestané vodárny však do ceny započítaly třeba i náklady na marketing a prezentaci.

Jak voda zatěžuje peněženky

Podíl nákladů na vodu z celkových výdajů na bydlení

Nejvyšší pokuty udělené vodárnám

Moravská vodárenská (kubik vody stojí 66,81 Kč)	2,75
Vod. a kanal. Jižní Čechy (různé ceny podle místa dodávky)	1,51
Severočeské vod. a kanal. (kubik vody stojí 70,01 Kč)	1,0
Vod. a kanal. Brěclav (kubik vody stojí 67,1 Kč)	0,35
Středočes. vodárny Kladno (kubik vody stojí 74,25 Kč)	0,3
Vod. a kanal. Havl. Brod (kubik vody stojí 59,69 Kč)	0,2

Pramen: ministerstvo financí, pokuty v milionech Kč. Cena za kubik vč. stočného

Co také vodárny počítají do ceny

- povolené položky**
- odpisy vodárenského zařízení
 - daně a poplatky
 - energie a další náklady potřebné k výrobě a distribuci vody
 - přiměřený zisk vodárny

- nepovolené položky**
- výdaje na marketing
 - výdaje na prezentaci
 - pokuty
 - penále
 - náklady na odpis nedobutých pohledávek